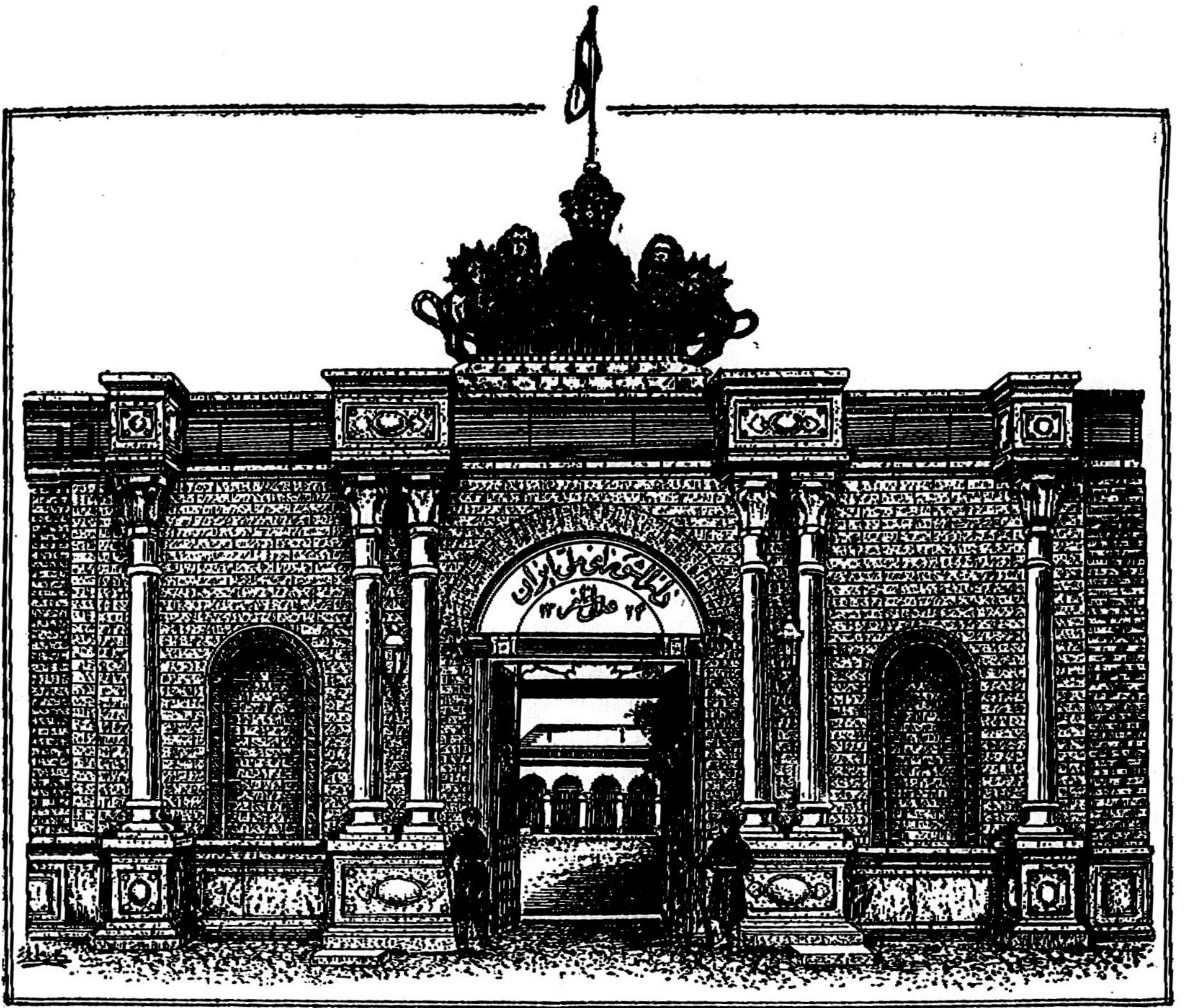

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۲۲</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۸۷</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنج شنبه اول تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۲ ذیحجه ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك داخله ایران سالانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	سؤال آقای آقا سید یعقوب از آقای وزیر جنک راجع به البسه وطنی و جواب آقای وزیر	۱۷۸۱	
۲	قرائت پیشنهادات آقایان نمایندگان راجع باضافات فواید عامه و شور در اطراف آن	۱۷۸۱	۱۷۹۲

مذاکرات مجلس

دوره نهم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنجشنبه اول تیرماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۳ ذیحجه ۱۳۴۵

جلسه ۱۲۲

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقابان : میرزا حسن خان اسفندیاری - نظام مافی -
 ضیاء - حیدری مکرری - فرشی - زعیم - محمدولیخان
 اسدی - پالیزی - قوام شیرازی - بهار -

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر به ریاست
 آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس یوم سه شنبه می ام
 خرداد قرائت شد)

طباطبائی و کیلی - حاج شیخ عبدالرحمن
غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان : علی خانب اعظمی - حشمتی - نوبخت -
حاج حسن آقا ملک .

در آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان : شیروانی - دشتی - شریعت زاده - محمودرضا

رئیس - صورت مجلس ابرادی ندارد؟

(گفته شد خیر)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب از آقای وزیر جنک

سؤالی داشتید بفرمائید

آقای سید یعقوب - بنده میخواستم از آقای وزیر جنک
سؤال کنم که این قانون بدیعت البسه وطنی آیا در
وزارت جنک اجرا میشود یا نه؟ اگر عملی نمیشود آیا
مجازاتی نسبت به کسانی که عمل نمیکند در نظر هست یا نه؟
البته در این باب اگر يك اقدامات خوبی فرموده اند جواب
بدهند .

وزیر جنک - لباس قشون تمام البسه وطنی است

آقا سید یعقوب - عرض میکنم قبل از اینکه این

قانون بگذرد لباس قشون وطنی بود و آنها کرباس

میپوشیدند مقصود بنده اجزای دفتری است یعنی آنهائیکه

خیلی جنتان هستند والاسرباز . توپچی . سوار . اینها

همیشه کرباس میپوشیده اند

وزیر جنک - برای یکمده مختصریکه لباس وطنی نداشتند

با کارخانه کازرونی مذاکره شده است که تا دو ماه دیگر همه

لباس وطنی بپوشند

رئیس - خیر کمیسیون بودجه راجع باضافات فواید

عامه مطرح است پیشنهادهای قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم کلیه ارقام مربوط بحسابات از

لايحه اضافی فواید عامه حذف شود

باسائى - يك پیشنهادی شده بود که این مبلغ را
بصرف دیگری برسانند و مجلس رأی نداد بنابراین مفهوم
مخالفتش این است که این مبلغ مطابق رأی مجلس باید
بصرف تبلیغات برسد و این پیشنهاد دیگر مورد ندارد .

رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایان

موافقین قیام فرمایند

(کسی قیام نکرد)

رئیس - رد شد .

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب : بنده پیشنهاد میکنم

قلم راجع به نوغان از بودجه کسر شود .

رئیس - آقای سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده این پیشنهاد را کردم برای

اینکه بعرض آقایان برسانم که در کمیسیون راجع بتأسیس

نوغان و عملیات آن توضیحی داده نشد یعنی توضیحی که

قائم و مقنع باشد داده نشده . اساساً بنده باز دیاد کردن

نوغان و ترقی دادن آن کاملاً موافقم برای اینکه صادرات

ما خیلی ناقص است بلکه به صفر رسیده است و ما

ناچاریم که نوغان را در تمام ابران زیاد کنیم اشخاصی

که سیر اجالی در نقاط ایران کرده باشند میدانند یعنی

از ترتیب غرس اشجار معلوم میشود که در همه نقاط

ایران مسئله نوغان معمول بوده است چیزیکه هست

بنده میخواستم به بینم که آقای معاون آن عملیات

سابق را که دولت آمده است و امتیاز نوغان را به بکنفر

داده است بفرمایند بکنفر از تجار ایرانی در سه سال قبل

(حاج معین التجار) زحمتی کشیده است و تأسیس نوغان

کرده است . بنده عرض میکنم که اگر دولت میخواهد

این مسئله را در چنگال خود بگیرد بنده کاملاً مخالفم و

بر خلاف عقیده که آقای باسائی فرمودند دولت ما

سوسیالیست است و باید داخل در عملیات اقتصادی بشود

بنده عرض میکنم که دولت ما سوسیالیست باشد یا همان

مستبد اول باشد ولی کاری برعابا نداشته باشد خود

رعابا اقتصادبانان را تعقیب میکنند و از پیش میبرند

بالاخره اگر این موضوع در دست دولت آمده باشد بنده

مخالفم چرا؟ برای اینکه تجربه شده است که هر مسئله

را که دولت در آن مداخله کرده است خراب شده و

نقصان پیدا کرده است . نه اینکه بنده بخوام عرض کنم

که غرض دولت این بوده است . خیر بواسطه عدم علاقه

و عدم زحمی که از طرف مأمورین دولت نسبت ب مردم

شده است مردم نسبت باین امور ادبار کرده اند . بنا

بر این بنده پیشنهاد کردم که این مبلغ کسر شود و اگر

دولت بخواهد تبلیغاتی کند باید وسائل علمی را

ب مردم بیاموزد نه اینکه این را در دست بگیرند و اسباب

زحمت مردم را فراهم کنند بنده تمام غرضم این است که

دولت دست از این قسمت بردارد و بگذارد مردم به ذوق

خودشان پیشرفت کنند . بنده میدانم در طهران بعد از آنکه

حاج معین التجار این مسئله را تعقیب کرد تجار دیگر

هم تعقیب کردند و خیلی این مسئله ترقی کرد همین که

دولت آمد مردم گفتند مال شما و رفتند . لهذا بنده

عقیده ندارم که دولت در این باب مداخله کند و اگر

بگذارد خود مردم این را بسط میدهند و از پیش

میبرند . از این جهت بنده پیشنهاد کردم حذف شود

حالا اگر دولت نظریه دارد که این بصلاح مملکت

است بنده هم موافقم

معاون وزارت فواید عامه - البته مسئله صنعت

نوغان و توسعه این کار یکی از مسائل مهم فلاحی و

اقتصادی این مملکت است و متأسفانه وزارت فواید

عامه بواسطه نداشتن بودجه تا امروز نتوانسته است

آن منظوری که دارد انجام دهد . امسال مذاکره شد

که يك اعتبار کلی تقریباً بمبلغ دوست هزار تومان ،

صد و پنجاه هزار تومان ، برای این کار بوزارتخانه

قرض بدهند و این کار را آنطوریکه لازم است عملی

کنند ولی تا بحال موفق به این مقصود نشده اند در

بودجه فواید عامه هم متأسفانه چنانچه

ملاحظه میفرمائید آن قلمی که توانسته اند برای نوغان بگذارند هزار تومان است و این يك چیز ناقابل است برای آن کار هائی که میخواهند انجام دهند. مثل اینکه الان در بیرون دروازه در حسین آباد اگر تشریف ببرید می بینید که يك موسسه خیلی کوچکی برای امتحان نخبه های نوغانی که ممکن است در ایران عمل بیابد در آنجا درست شده و چهارده قسم از اقسام نخبه های را که در تمام دنیا هست در معرض امتحان گذارده اند که به بینند کدام يك از آنها با آب و هوا و مقتضیات ایران مناسب است و این را هم عرض می کنم که ما باید يك سیاست نوغانی برای این صنعت مخصوص در ایران داشته باشیم و این سیاست هم منحصر به این است که خود دولت در این کار مداخله کند و اگر چنانچه صاحب امتیازی هم هست ما نمیخواهیم امتیاز او را بزور و عنف بگیریم یا خود صاحب امتیاز هم يك قرار دادی از طرف دولت داده شده که حق او هم با مال نخواهد شد ولی دولت مجبور است در این مسئله يك مداخله مستقیمی بکند چنانچه در این دو ساله کرده و بکنفر متخصص فرانسوی در این دو ساله مشغول زحمانی است و مقدماتی هم تهیه کرده است و امید داریم که نوغان ایران را با آن درجه که باید باشد بتوانیم برسانیم مثلاً فرض بفرمائید در سال دوست و پنجاه هزار سیصد هزار قوطی نخب نوغان وارد ایران میشود که تقریباً حد متوسط قیمتش را وقتی بگیریم دوست و پنجاه هزار تومان دوست هزار تومان در سال پول می دهیم برای اینکه نخب نوغان وارد شود در صورتیکه اگر بتاریخ نگاه کنیم می بینیم که سابقاً از ایران نخب نوغان بخارج میرفته است و علت اینکه امروز نمیتوانیم بفرستیم برای این است که بهمان ترتیب قدیم میخواهیم نوغان تهیه کنیم. بنده يك روز در کمیسیون فواید عامه این مطلب را خدمتتان عرض کردم خیلی اسباب تعجب شد. هر دانه شاه برکی را که میخواهند نخبش را بگیرند باید در کیسه های

مخصوصی که آنها را سلول مینامند بریزند و بعد امتحان کنند و به بینند این نخب مریض است و معیوب است یا نه اگر مریض است البته تمام آن نخبه ها دور میریزند و اگر خوبست نگاه میدارند و بهمین وسیله جلوی امراضی که ممکن است بر این صنعت وارد شود میگیرند پس اگر بگذردی کوشش کنیم برای این صنعت بنده امید وارم که بتوانیم چندین برابر مخارج آن عایدات خودمان را از این راه زیاد کنیم بلکه در آتی بتوانیم بواسطه هوای مساعد مملکت نخب نوغان را هم جزء صادراتمان قرار دهیم بنابر این عقیده ام این بود که يك تبصره پیشنهاد میفرمودید که يك مبلغ خیلی بیشتری برای این صنعت داده شود نه اینکه پیشنهاد بفرمائید این هزار تومان ناقابل هم حذف شود.

آقا سید یعقوب - بنده استرداد می کنم حاج آقا رضا رفیع - چرا استرداد میکنید بنده قبول می کنم این پیشنهاد را آقا سید یعقوب - چه کنم شما که رأی نمیدهید کازرونی - بنده هم قبول میکنم

رئیس - رأی میگیریم به این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی. (بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مبلغ سیصد و هشتاد تومان حقوق بکنفر مفتش کسر شود

رئیس - آقای فیروز آبادی فیروز آبادی - بنده خیلی متأسفم از اینکه در این اقلام بهیچوجه نمیتوانم رأی بدهم زیرا من اساساً نمیدانم بودجه فواید عامه چقدر است و چیزی که اصلش را نمیدانم چقدر است چطور میتوانم به فرعی رأی بدهم و گمان میکنم بسیاری از آقایان هم همینطور باشند حالا

راجع به این وزارتخانه بنده نمیدانم در سابق مفتش داشته یا نداشته؟ خدا میداند رأی دادن به این چیزهائی که ما بهیچوجه اصلش را نمیدانیم چقدر است سوء اثر می بخشد بنده از آقایان میپرسم که بودجه وزارت فواید عامه چقدر است اگر گفتند چقدر است بنده هم رأی میدهم بالاخره بنده در این اقلام هم پیشنهاد میکنم و فریاد میزنم بلکه اثر کند.

رئیس - آقای ایلخان ایلخان - بنده باوجود اینکه بشخص آقای فیروز آبادی و عقاید ایشان عقیده دارم که فرمایشاتشان همیشه از روی عقیده است ولی متأسفانه باندازه مسائل را تکرار کرده اند که بنده عقیده داشتم خودشان هم این پیشنهاد را نمیکردند میفرمایند مفتش برای چه؟ در يك اداره وسیعی که راجع به فلاح است يك مفتش زیاد نیست پس بنده عقیده ام این است که آقای فیروز آبادی موافقت بفرمایند و بگذارند این اضافات از مجلس بگذرد و حقیقه مجلس بکارهای خودش برسد. کمیسیون بودجه مشغول رسیدگی باصل بودجه است و انشاء الله بهمین زودها اصل آن بمجلس خواهد آمد و البته آقای فیروز آبادی تصدیق میفرمایند که تکرار این مسائل کارهای مهم پارلمانی را تعویق میندازد اگر چنانچه آقا موافقت بفرمایند و این پیشنهاد را تکرار نفرمایند البته بودجه به مجلس خواهد آمد و آنوقت خودشان هم تصدیق خواهند کرد که تمام آن بر نفع مملکت است

مخبر - راجع باین پیشنهادات اگر مراجعه بصورت مجلس بشود از قلم اول تا آخر این لایحه مکرر این پیشنهادها شده و قابل توجه نشده، دوسه نفر از آقایان اگر هم بنا باشد از سر بگیرند بنده نمیدانم این دور و تسلسل بالاخره بکجا خواهد رسید.

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(معدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر ایشان (بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم که مبلغ ۲۷۶ تومان حقوق بکنفر محاسب کسر شود.

مخبر - این پیشنهاد را آقای دشتی کردند و رد شد رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کردم. این پیشنهادات من از روی جهل است و نمیدانم آقایان میفرمایند برو به بین بنده این ترتیب پیشنهادات مخارج را می بینم و از آنطرف کارها را می بینم که فایده این مخارج ندارد، مثلاً این اداره ارزاق را که درست کرده اند بنده شنیدم در عرض این چند سال یازده کرور تومان کسر آوردند، یازده کرور تومان اگر نان مفت بمردم میدادند خرج نمی شد...

رئیس - (خطاب به فیروز آبادی) - آقا از موضوع خارج نشوید.

فیروز آبادی - بنده این چیزها را می بینم عصبان می شوم و البته دیوانه نیستم که مخالفت کنم تا این ترتیب است بنده با یکی یکی اینها مخالفت میکنم تا به بینم خدا چه میخواهد، بنده با این نظر مخالفم.

رئیس - آقای مهدوی مکرر این جا گفته میشود که اضافات قبل از خود بودجه به مجلس آمده است، بودجه ۱۳۰۴ را مجلس تصویب کرده است و بودجه ۱۳۰۵ را هم يك دوازدهم يك دوازدهم از روی همان بودجه ۱۳۰۴ رأی داده است. خود بنده سال قبل رقم بوزارتخانه و با آقای وزیر مالیه مذاکره کردم که برای اینکه ما بتوانیم بودجه ۱۳۰۶ را در کمیسیون بودجه رسیدگی کنیم خوب است که بودجه ۱۳۰۶ همان بودجه ۱۳۰۵ باشد صورت بودجه ۱۳۰۴ هم چاپ شده و

به تمام آقایان نمایندگان داده شده است اضافاتی را که آقایان وزراء از روی بودجه ۱۳۰۴ لازم دانسته اند صورت نوشته اند و آورده اند در کمیسیون بودجه مجلس هم تصویب شده و راپورت هم داده شده است و مجلس هم تصویب کرده است پس کمیسیون بودجه و آقایان نمایندگان که رأی میدهند به چیز نفهمیده رأی نمیدهند یعنی بودجه ۱۳۰۴ را در نظر دارند و این اضافات آنست رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای عدل .

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ابتدای ستون قران عوض لفظ قران تومان نوشته شده و از تمام اقلام اضافات يك صفر حذف شود .

رئیس - آقای عدل

میرزا یوسف خان (عدل) - این مسئله توضیح مفصلي لازم ندارد و مکرر در مجلس این مسئله مذاکره شده است که واحد پول ایران تومان است و بنده نمیدانم چرا آقای مخبر کمیسیون بودجه اصرار دارند که واحد را قران بگیرند! هیچوقت معمول نبوده است که واحد پول ما قران باشد و از قدیم هم تومان بوده است مکرر هم در مجلس این موضوع مذاکره شده است .

رئیس - آقای مخبر .

مخبر - بموجب يك قانونی که از تصویب مجلس شورای ملی گذشته باشد هنوز واحد پول ایران تعیین نشده است و معلوم نیست که واحد پول ما تومان باشد و مصر بودن به اینکه يك لفظ ترکی را ما مأخذ قرار دهیم نمیدانم به چه مناسبت است!

کازرونی - بنویسید تفرقه مثقال .

نخصیص داده شود و بنده هم قبول کردم و مجلس هم موافقت کرد و حالا نمیدانم چرا باید دو مرتبه اینرا حذف کنیم، در این موضوع مباحثه زیاد شد و بالاخره قرار شد که صرف اعزام يك عده محصل فلاحات به اروپا شود . حالا اگر در این قست مخالف باشید نمیدانم رئیس - (خطاب به مخبر) - آقای کازرونی يك مخارج معینی را پیشنهاد نکرده اند بطور کلی پیشنهاد کرده اند . رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(عده قلیبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای آقاسید

یعقوب

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در صفحه ۸ سطر دوم لوازمات و ادوات کسر شود .

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - محض خاطر جواب دهندگان عرض میکنم : که بهتر است آقایان جواب دهندگان سعی فرمایند که جوابها منطقی باشد . آقای امیر حسینخان شروع میکنند به موعظه کردن که آقایان مجلس را معطل نکنید . عرض میکنم باید حرفهائی که جواب داده میشود منطقی باشد این جا که جای نصیحت نیست . در اینجا چند مورد اسم مفتش را مینویسد ، اداره ارزاق هشتصد نفر مفتش داشت که آنطور شد! اینجا هم بنده همینطور میدانم . چشمم از مفتش زسیده است . گفته شد که پیشنهادها مکرر شده است ، آقای رئیس برای چه اینجا نشسته اند ؟ برای اینکه اگر يك پیشنهادی مکرر شد بفرمایند که آقا میرزا علی ، آقا سید یعقوب این پیشنهاد قبلاً شده و رد شده است . نباید آقایان وارد در تکلیف رئیس بشوند . بنده سؤال میکنم که صد دو مخارج غیر مترقبه چه چیز است ؟ جواب بنده

را چه میدهید ؟ حالا بنده عبارت را میخوانم آنوقت خواهید فهمید که غیر از ایجاد لفظ این اضافه چیز دیگری نیست . در این لایحه چند جایش نوشته است لوازم و ادوات . لوازم و ادوات را بطور مفهوم مطلق جواب بدهید چه چیز است شصت هزار تومان چهار ماهه که سالتش دوست و چهل هزار تومان میشود رای اثاثیه و لوازمات آخر چه معنی دارد؟! بعقیده بنده غیر از اینکه يك لفظی برای مخارج درست کنند چیز دیگری نیست البته وکیل ناچار است وقتی که اینطور بود این الفاظ مطلق را پیشنهاد کنند حذف شود تا مخبر محترم معاون محترم ، موافق محترم جواب دهد که آقا لوازم و ادوات برای این کار است . این جا نوشته است در چند قلم مخارج برای ادوات و اثاثیه و لوازم التحریر ، موافقین اولوالعزم : جواب ما را بدهید نه اینکه نصیحت بکنید و یکی دیگر بگوید پیشنهاد شده و رد شده است اگر رد شده باشد رئیس رد میکند

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده در قسمت اول فرمایشات آقای آقا سید یعقوب کاملاً موافقم و کیل است و عقیده اش آزاد است و مذاکرات هم زود کافی میشود مجبور است پیشنهاد کند و حرف خود را بزند . اما در این قسمت که پیشنهاد حذفش فرمودند از قضا بکقسمت لازم این لایحه است و غیر از لوازم التحریر است ، اینجا سطر اول قلم ۳۲ نوشته است اعتبار لوازم التحریر و اثاثیه

آقا سید یعقوب - آن (و غیره) اش چه چیز است

بامداد - این قلم (و غیره) ندارد . این قلم راجع به يك اداره جدید التاسیس است که متخصص آن را نازک کنترات کرده اند البته این اداره میز و صندلی و لوازم التحریر میخواهد ، وقتی که نوشته شد برای امور مربوطه بمتخصص حشره شناس ، متخصص پنبه و غیره لابد اینها اسباب برای کار خود میخواهند و این ادوات راجع به آنها است که وقتی میخواهند پنبه را پاک کنند باید اسباب داشته باشند . در هر صورت عرض میکنم که این اسباب و

لوازمات برای اینکارها است و خرج اشخاص نیست و بعقیده بنده البته لازم است

رئیس -- رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(معدودی برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای عباس میرزا.

(بمحو ذیل خوانده شد)

حذف نمره ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ را پیشنهاد و محل او را برای متخصص سبزه خشک کنی پیشنهاد میباید
رئیس -- آقای عباس میرزا

عباس میرزا فرمانفرمایان -- در این لایحه اضافات نسبت به آذربایجان فقط همین موادی بود که بنده پیشنهاد حذفش را کردم. موقعیت آذربایجان را اگر آقایان درست دقت فرموده باشند میدانند که خیلی چیزها لازم دارد. اگر يك جنگل بان و متخصص جنگل آنجا باشد بنده مخالف نیستم که توجهی به جنگل های آنجا بشود. ولی وزارت تجارت و فلاحت باید همه ساله مواقع را تشخیص بدهد و وضعیات مردم را از حیث اقتصاد ملاحظه کند و مطابق آن وضعیات يك مخارجی را پیشنهاد نماید که يك افافه به حال مردم بشود. امروز که مختصر توجهی به آذربایجان کرده اند باید ملاحظه کنند که تقریباً سالی ده کرور، هشت کرور صادرات آنجا است که بکلی زمین خورده است و برای سال حاضر هم باعث تزلزل اهالی است، البته وزارت فلاحت و تجارت در يك چنین موقعی که متخصص پنبه و حشره شناس دارد لازم بود يك توجهی هم به این کار خیلی مهم بکند، پنبه چندان متخصص لازم ندارد بجهت اینکه همه جا يك نخصص برای کاشتن آن هست، ولی خشکبار و سبزه که در آذربایجان است لازم است بکنفر منخصص برای آن بیاورند و بنده تصور میکنم

اگر در سال ده هزار تومان هم صرف این کار بکنند جا دارد که این خشکبار را طوری تهیه کنند که منحصر به فروش در روسیه نباشد و بتوانند ببرند در ترکیه و در انگلستان و در امریکا و در سایر جاها و محل فروش را منحصر بیک جایی معین نکنند که درش را بسته است چندین ماه است گفتگو میکنیم در صورتیکه عده کثیری از مردم و بنجار و رشکست شده اند این پوهائی را که دولت پیشنهاد میکند و ما هم تصویب میکنیم باید صرف يك مخارج لازمتر شود، البته تمام اینها برای مملکت مفید است ولی فائده آن تدریجی است، متخصص حشره شناس مفید است ولی عجلتاً چندان اهمیت ندارد ولی این موضوع که بنده پیشنهاد کردم بفوریت مفید خواهد بود و باعث این است که اقلأ در عوض این ده کروری که روسیه مبرفته است چند کرورش به ممالک دیگر اروپا برود، این بود که بنده این پیشنهاد را کردم و يك تذکری بود که به وزارت تجارت میدهم.

رئیس -- این افلامی را که پیشنهاد فرموده اید راجع به جنگلها است. تکلیف جنگل را معین کرده اند. بکنفر از نمایندگان -- در پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب معین شد.

رئیس -- (خطاب به عباس میرزا) پیشنهاد راجع به جنگلها شد که قابل توجه شد و به کمیسیون مراجعه گردید با اینحال اگر میل دارید رأی بگیری؟
آقای بیات

مرئضی قلیخان (بیات) -- بعقیده بنده این پیشنهاد باید تکلیفش در موقع مطرح شدن راپورت کمیسیون راجع به جنگلها معلوم شود.

عباس میرزا -- بسیار خوب در آن موقع که جنگلها مطرح شد رأی بگیری.

رئیس -- پیشنهاد آقای دادگر.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بعبارت پیشنهاد آقای دشتی اضافه شود: از دیپلمه های مدرسه فلاحت.

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- يك موقع دیگر هم صحبت کردیم که غالباً این اختیاراتی که داده میشود که اشخاصی را برای تحصیل بفرستند مخلوط با نظریات شخصی میشود و آن فایده که منظور است بدست نمیآید. اشخاصی که استطاعت دارند خودشان از پول خودشان میروند و آشنائی هم که ما مینویسیم ضمیمه میشود با آنها و مقدار کافی میشود اگر از همان اشخاصی که منظور است بفرستیم عده کم میشود و بعلاوه تحصیل در هر جایی باید ملازم باشد با آن وزارتخانه تا فایده داشته باشد این بود که آقای دشتی پیشنهاد کردند که اینطور بشود و خوشبختانه اجابت شد. حالا بنده پیشنهاد کردم که چون این برای فلاحت است خوب است دیپلمه های مدرسه فلاحت را بفرستند که هم برای اداره این کار مناسب باشند و هم سبب شود که عده فرستاده های باروفا زیادتز شود

مخبر -- صحیح است و نظر بنده هم در آن موقع که قبول کردم همین بوده است البته باید دیپلمه ها بروند

رئیس -- پیشنهاد آقای فیروز آبادی
(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم پانصد تومان خرید اثاثیه و تعمیر کسر شود

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- اینجا نوشته چهار صد تومان خرید اثاثیه، صد تومان هم تعمیر اثاثیه در افلام پیش متعدد نوشته شده، لایذ در بودجه کل هم نوشته شده حالا بودجه کل ۱۳۰۵ را در صورتیکه بمجلس نیامده و احاله داده شده بودجه ۱۳۰۴ بنده که نمیدانم مینویسد پانصد

تومان برای خرید اثاثیه و تعمیر بنده الان نمیدانم که اثاثیه که سال گذشته خریده شد و آنچه تعمیر شده چه بوده. این را هم بفرمائید بنده هم بفهمم و رأی بدهم. در افلام دیگر بوده یا نبوده و در اینجا کسر داشته خریده اند یا نه؟

رئیس -- آقای بیات

بیات -- اینها يك افلامی است که خودش که نوشته شده است مقصودی را که دارد معلوم میکند. بودجه همانطور که فرمودند در ۱۳۰۴ برای وزارت فوائد عامه نوشته شده و آنوقت ترتیباتش کمتر بوده. يك ادارات جدیدی در وزارت فوائد عامه تشکیل شده، يك متخصصینی از اروپا آمده اند؛ يك اداراتی اینجا درست کرده اند این ادارات و اشخاص البته اثاثیه لازم دارند. بالاخره روی زمین که نمیتوانند بنشینند البته بایستی میز و صندلی و يك اسبابی داشته باشند و بنده عقیده ام این است که خوب است آقای فیروز آبادی همانطور که در جنبه اقتصادی خیلی دقت میفرمایند این طرف را هم ملاحظه فرمایند که روزی مبلغی ما از مجلس داریم پول میگیریم آنوقت وقت مجلس را صرف يك پیشنهاد هائی میکنیم که میدانیم نمی شود قبول کرد. اگر تشخیص میدادیم که یکی از این پیشنهادها ممکن است تصویب شود بنده عقیده داشتم عوض بکمی پانصد تا بیساید اما در صورتیکه معلوم است اینها يك مخارج لازمی است و باید بشود خوب است توجه فرمایند که وقت مجلس صرف کارهای دیگر هم بشود

رئیس -- آقایانیکه پیشنهاد آقای فیروز آبادی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیبی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای زوار

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم کک محاسب اداره محاسبات دو نفر نقری چهل و دو تومان حذف شود

رئیس -- آقای زوار

زوار -- بنده البته یکی از موافقین جدی دولت هستم و بر روی این اصل هر قدر خواستم در این خصوص يك نظري را اعمال كنم حقیقهٔ دیدم اگر يك اعمال نظری شود مخالف وظیفهٔ نمایندگی است. از این نقطه نظر بنده نگاه کردم باین لایحه دیدم چیز غریبی است از اقلام ۶ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۶ و بالاخره نایبست اداره محاسبات و معاون محاسبات و محاسب و ثبات و پرسنل چیز غریبی است. ۶۳ هزار تومان کلیهٔ این اضافات است. آنوقت نصف آن بمحاسبات میرود. از این نقطه نظر اینکه مینویسد محاسب اداره محاسبات، بعد كك محاسب اداره محاسبات دو نفر نفری چهل و دو تومان چیز غریبی بنظر میآید که هم محاسب باشد هم كك محاسب آن هم بکنفر نه بلکه دو نفر. بنده زیاده بر این توضیح لازم نمیدانم برای اینکه يك چیز واضحی است. از این نقطه نظر پیشنهاد کردم حذف شود و خواستم يك نخودی هم بنده نوي این آتش انداخته باشم.

مخبر -- آقای دشتی پیشنهاد کردند تمام اعضاء محاسبان را ورد شد

رئیس -- ایشان کلیهٔ اداره محاسبان را پیشنهاد کرده بودند ایشان دو نفر. آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام بفرمایند

(عدهٔ قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد پیشنهاد آقای حاج آقارضا رفیع.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد می کنم به فقرات بطور تجزیه رأی گرفته شود.

رئیس -- آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع -- در این لایحه يك موضوعاتی است که اکثریت مجلس تصویب میکنند باید بگذرد و

تصویب شود. يك افلامی هم هست که آقایان مخالفت دارند که بگذرد برای جهات مختلفه. بنده استدعا دارم بفقرات رأی گرفته شود که یکدفعه بودجه رد نشود. بطور تجزیه رأی گرفته شود حالا اگر قلم بقلم برای آقایان اشکال دارد فقره فقره ماده ماده باده رأی گرفته شود.

رئیس -- آقای دیبا

دیبا -- سابقاً نظیر این پیشنهاد را بنده هم کرده بودم آقای رئیس فرمودند این مخالف با قانون محاسبات است و مطابق قانون محاسبات باید ماده ماده باده رأی گرفته شود.

رئیس -- اگر من عرضی کردم من باب تذکر بود والا بسته بنظر مجلس است. خبر ثانوی کمیسیون قرائت می شود. طبع و توزیع شده است حالا باید رأی گرفته شود.

رفیع -- بنده مخالفم

بامداد -- بنده هم مخالفم

رئیس -- آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع -- بنده استدعا میکنم این موضوع مطرح شود بالاخره طرفدار ما آقایان هستند که در مجلس شورای ملی هستند. هیچکس دیگر را ندارم يك پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب کردند و اکثریت تصویب کرد بعد رفت بکمیسیون بودجه در آنجا يك ترتیب دیگری تنظیم شده است. بنده استدعا میکنم اجازه بفرمایند موافق و مخالف حرفهای خودشان را بزنند. هر طور اکثریت قضاوت کرد ما هم اطاعت میکنیم. اطمینان ما با اکثریت مجلس است این است که بنده مخالفم باین طرزى که در کمیسیون بودجه تنظیم یافته و موافقم با پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

رئیس -- فرمودید بطور موافق و مخالف حرف بزنند

مانعی که ندارد.

حاج آقا رضا رفیع -- متشکرم

رئیس -- پیشنهادی که نیست. باید رأی گرفته شود

اگر پیشنهادی دارید میدهم و رأی میکنم

آقا سید یعقوب -- بنده يك اظهار نظامنامه دارم.

اخطار عرض نمیکم

رئیس -- بفرمائید

آقا سید یعقوب -- نظامنامه مینویسد بیست و چهار ساعت

قبل باید طبع و توزیع شود. این الان بمن رسیده است

رئیس -- الان داده اند؟

آقا سید یعقوب -- بلی الان داده اند

شیروانی -- باید مطرح شود

بیات -- اجازه میفرمائید؟

رئیس -- بفرمائید

بیات -- مکرر در مجلس مسائلی که خاطر آقایان بسابقه آن متوجه بوده و اپرنی که راجع بان امر از کمیسیون میآمده در مجلس مذاکره میشده است و البته این قسمت هم چیزی نیست که بماند يك پیشنهادی آروز آقای آقا سید یعقوب در مجلس فرمودند و مراجعه شد بکمیسیون. کمیسیون هم نظریات خودش را در آن باب اظهار کرده است حالا هم آقایان همه مطالعه کرده اند و محتاج نیست که بروند يك قوانین و مسائلی را به بینند و نظریه کمیسیون اطلاعاتی لازم ندارد. خیلی ساده است و يك مطلبی است که ذهن همه آقایان بان متوجه است و این بودجه هم مدنی است مانده است و خوب است آقایان تکلیف این قسمت را امروز معین بفرمایند. موافق و مخالف صحبت میکنند هر طور که اکثریت مجلس تصویب کرد رفتار میشود بودجه های مملکتی زودتر باید تکلیفش معین شود. کارهای دیگری که در دستور داریم زودتر تکلیفش معین شود. بیش از این صحبت در يك اضافه بودجه موقعیت ندارد.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- آقای بیات و همینطور موافقینی که میخواهند این را مطرح قرار بدهند هیچوقت نباید عقاید شخصی را در قانون دخالت بدهند. قانون كك وضع میشود، نظامنامه که وضع میشود واضح آن يك زمان تمدی را در نظر میگیرد و يك منافع کلی را هم به ازایش در نظر میگیرد. ملاحظه بفرمائید خدای تعالی آتش را خلق کرده است حالا برای اینکه خانه پیغمبر هم آتش میگیرد خدا خلق آتش نکند؟ اینکه نمیشود. نظامنامه و قانون برای منافع عامه است. حالا ممکن است يك مورد بخصوص برخلاف نظر آقای بیات تمام شود حالا ما نظامنامه را زیر پا بگذاریم چون بضرر من است!

مرضی قلیخان بیات -- بنده نظر خصوصی ندارم

آقا سید یعقوب -- البته شما منافع در این خصوص ندارید.

غرضم نظر سیاسی و نظر عقیده ایست و الا سوء ظن بشما ندارم و خدا میداند خیلی هم شمارا مقدس و محترم میدانم نظرم مسئله عقاید و اجتهادات سیاسی است. نظامنامه نوشته است که بیست و چهار ساعت قبل باید طبع و توزیع شده بنمایندگان بدهند و این الان از طبع بیرون آمده است و توسط آقای آقا سید محمود منتشر شده است در آن دو لایحه هم نبود که بگوئیم در آنجا بوده است و حالا آورده اند. الان از مطبعه بیرون داده اند این مسئله هم خیلی واضح و روشن است و ما باید حفظ کنیم نظامنامه را ولو در يك مورد بضرر شما تمام شود ما باید مغز خودمان را حاضر کنیم برای اطاعت نظامنامه و برستیدن قوانین و در جائی که تصور کنیم ضرر عقیده برای ما دارد نفع عامه را باید ملاحظه کنیم پس مطابق ماده نظامنامه بگذارید روزیکشنبه مطرح واقع شود این است عقیده بنده

مخبر -- بنده تصور میکنم آن اشاره را که آقای آقا سید یعقوب در نطق قبل خوردشان فرمودند که وظیفه آقای رئیس است که رعایت نکات نظامنامه را بکنند مقام محترم ریاست

میل دارند که همیشه نظرات اکثریت مجلس را مافوق همه چیز رعایت کنند و الا حقاً این پیشنهادات که چندین مرتبه شده بود و رد شده بود نباید بشود و مآلاً کار بجائی میرسد که ما برای اینکه تکلیف مجلس شورای ملی در لوائح معلوم شود خودمان جلوگیری از این قبیل پیشنهادات بکنیم. آقای آقا سید یعقوب اول فرمودند مخالفند و بعد که قرار شد مخالف و موافق حرف بزنند و پیشنهادی هم نبود و بنا شد رأی گرفته شود ایراد نظامنامه گرفتند. خلاصه اینکه معلوم میشود میل ندارند باین لایحه رأی گرفته شود در صورتی که این لایحه يك روزی باید بالاخره رد یا تصویب شود. تا روز قیامت که نباید ما گرفتار این لایحه باشیم. هر روز يك سنگی جلوش گذاردن تصور میکنیم شایسته نباشد. ماده نظامنامه هم اولاً راجع است به لوائح و ثانیاً به خبر اصلی کمیسیون بودجه که منتشر میشود که بیست و چهار ساعت قبل باید طبع و توزیع شود و همیشه هم پیشنهاداتی که قابل توجه میشد و میرفت بکمیسیون و بر میگشت اصلاً طبع و توزیع نمیشد. این رويه اخیراً یعنی در دوره ششم معمول شده است که پیشنهادات هم طبع و توزیع شود و الا خبر اولی کمیسیون باید بیست و چهار ساعت قبل طبع و توزیع شود زیرا نسبت بآن شرح ذهن آقایان نمایندگان شده است و بایستی اطلاع پیدا کنند و گمان میکنم آقایان این لایحه حفظشان شده است و بقدری تکرار شده که ملکه شده است و دیگر لازم نیست بتأخیر بیندازیم. اگر مقصود آقا نظامنامه است و نظامنامه همچو چیزی را ن گفته است و اگر مقصود معطل کردن و تاخیر انداختن لایحه است؟ يك امری است علیحده

رئیس -- رأی میگیریم آقایانی که موافقت این خبر

امروز مطرح شود قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد.

رئیس الوزراء -- این لایحه آنچه بنده میدانم و

علم دارم چیز رد شدنی ندارد. حالا مجلس بخواهد رد کند مختار است. اشکال این کار در سر جنگها است سالهای دراز است در این مملکت گفته شده است و حالا هم گفته میشود که دولت بابدیک سر برستی از جنگها بکند...

مدرس -- قانونش را بنویسید بعد.

رئیس الوزراء -- دولت نخواهد گذاشت که درختها را لایشر ببرند و لایشر جنگها را خراب کنند. نخواهد گذاشت....

بعضی از نمایندگان -- صحیح است (همهمه نمایندگان -- صدای زنك رئیس)

بعضی از نمایندگان -- صحیح نیست حاج آقا رضا (رفیع) دولت حق ندارد قانون اساسی محترم است....

آقا سید یعقوب -- دولت چه حق دارد؟! ابداً دولت حق ندارد!.... (همهمه -- صدای زنك)

آقا سید یعقوب -- (با فریاد) اصل مالکیت محترم است. دولت چه حق دارد مال مردم را ضبط کند... (صدای زنك بطور ممتد -- اخطار آقای رئیس با آقای آقا سید یعقوب)

آقا سید یعقوب -- (با فریاد طولانی) مملکت مملکت اسلامی است. دولت ابداً حق ندارد املاک مردم را تصرف کند....

(صدای زنك -- اخطار مجدد آقای رئیس با آقای آقا سید یعقوب با قید در صورت مجلس)

رئیس الوزراء -- (در بین همهمه) خواهش دارم مغلطه نفرمائید. من مطلب را از اول تا آخرش میگویم....

رئیس -- تأمل فرمائید. بنده باید اول نظامنامه را اجرا کنم (خطاب با آقا سید یعقوب) سه دفعه اخطار کردم توجه نکردید. بایستی رأی بگیریم برای خروج

از مجلس. اگر دفاعی دارید بکنید بعد رأی بگیریم. آقا سید یعقوب -- بنده اخطار آقای رئیس را نشنیدم. خودم بیرون میروم. اما خدا شاهد است هیچ نشنیدم.

رئیس -- البته آنطوری که شما فریاد میزنید چیزی نخواهید شنید. رأی میگیریم و تکلیف بنده و جنابعالی معلوم میشود تا در آتیه اینطور عریده ها نکشید. رأی میگیریم باخراجه آقای آقا سید یعقوب از مجلس آقایانی که با اخراج ایشان موافقت قیام فرمایند (قریب بیست نفر قیام نمودند)

رئیس -- پس تکلیف بنده هم معلوم شد. (در این موقع آقای رئیس از صندلی خود حرکت نموده و مجلس تعطیل شد و بفاصله يك ساعت بریاست آقای مرتضی قلیخان بیات نایب رئیس مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس -- متأسفانه نظر بنقص نظامنامه که بواسطه میل چند نفر اغلب مجلس تشکیل نمیشود و حالا هم همان عده حاضر نمیشوند جلسه را ختم میکنیم جلسه آتیه روز یکشنبه چهار ساعت قبل از ظهر خواهد بود (مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)